

Z á p i s

ze 74. zasedání Rady plemenné knihy holštýnského skotu, konané v úterý 27. dubna 2021 formou videokonference

Přítomni: Členové: Braun, Ekl, Gažik, Chmelík, Kulanda, Motyčka, Šaloun, Vodička

Omluveni: Verner

Hosté: Bychl, Jelínková, Koudelová, Vondrášek

Předseda Rady PK doc. Motyčka zahájil jednání v 10.00 hod. a řídil ho dle programu

1. **Kontrola plnění úkolů:**

Motyčka seznámil přítomné s dalším vývojem v oblasti PH, co nejdříve zapojit genomické výsledky do PH obtížnosti porodů, následně projít Test Runem a do výpočtu vtáhnout výsledky ze zahraničí, pracuje se na zpracování průměrů a směrodatných odchylek jednotlivých vlastností po změně báze, pracuje se na dalších PH – délka březosti, Feed Eficiency, znaky zdraví.

Došlo k přeprogramování Řádu PK podle nové legislativy EU a bylo uvedeno do praxe, je potřeba v chovech kontrolovat, jak zápisy probíhají a podávat zpětnou vazbu při objevení nesrovnalostí v oddílech PK, býci budou zařazeni do oddílu PHB a po registraci na inseminaci budou převedeni do oddílu PHA, býci pro přirozenou plemenitbu budou mít oddíl PHB.

Braun opět připomíná problematiku sběru dat o porodech, vzhledem k tomu, že porody jsou u holštýnského skotu většinou lehké, je potřeba nadále hledat řešení jak snížit množství nepoužitých dat kvůli vyřazení podniků s 97 a více % hlášených lehkých porodů.

2. **Zpráva z jednání ČMSCH a Svazů:**

Připravuje se nový koncept prohlížeče plemenic, který bude pracovat s novými databázemi, Svaz apeluje na zachování kontinuity údajů a vzhledu prohlížeče, který je v současné době nejvyužívanější aplikací Plemdat a necitlivé úpravy by mohly mít negativní následky.

Přechod na jednotnou autentizační autoritu proběhl, Svaz kritizoval nepřipravenost na sdílení dat oprávněným organizacím a poradcům v jednotlivých segmentech, především prohlížeči plemenic, takže chovatelé byli nepřímo nuceni předat své kompletní přihlašovací údaje a umožnit tím nahlížení i do sestav, které by jinak určitě nesdíleli. V současné době se připravuje na Plemdat možnost udílení souhlasu ke sdílení pouze IPP, chovatelé dostanou podrobné info. Po vychytání všech problémů bude za nějaký čas (cca rok) proveden znovu reset hesel. Členové Rady s novým přihlášením přes AA problémy měli jen drobné, bylo řešeno telefonicky a poměrně rychle opraveno.

Bude změněna struktura komplexního souboru, probíhá párování dat ve starých a nových databázích, musí být dokončeno v co nejkratším termínu především s ohledem na využívání externí IT firmou při tvoření nových aplikací.

Naším Svazem byl vznesen požadavek doplnit do IPP tabulku PH a GPH u všech plemenic podobně, jako bylo provedeno u plemene C, dále požaduje v seznamech krav prezentování ukončených, maximálních a průměrných laktací jako doplněk k laktacím probíhajícím, podle kterých nelze stádo třídit

Svaz apeloval na co nejrychlejší propojení iGenetiky a Plemdat, aby mohly být výsledky přímo prezentovány v prohlížečích, opravy původů se automaticky propojily s laboratoří, mohlo docházet k uzamčení ověřených původů, přenosu QTL apod.

Nekonzistence dat reprodukce – inseminační technici často nehlásí jalovost, krávy, které nezabřeznou a jsou vyřazeny, jsou po 3 měsících automaticky brány za březí. Šaloun potvrzuje tuto praxi, Braun poukazuje na to, že největší problém jsou chovatelé, kteří si sami inseminují a jalovost nehlásí, Vodička připomíná, že chovatelé mají své aplikace, kde si zabřezávání zapisují a centrálně to pak nehlásí, ideální by bylo brát naopak inseminovanou krávu za jalovou a pak potvrzovat březost, s tím souhlasí Gažik i Kulanda. Bude projednáno na Plemdat, má to i svá úskalí v případě nenahlášení březosti. ČMSCH se pokouší řešit na úrovni těch inseminačních techniků a oprávněných organizací, kde je výskyt problému největší, celkově se jedná o cca 35000 inseminací ročně z cca 1 miliónu. Bude se nadále řešit ve spolupráci s ČMSCH.

Motyčka upozorňuje na nárůst procenta zabřezávání krav po sexovaném spermatu o cca 5% za rok, Gažik sleduje toto ve svém stádě a došel k podobnému číslu, je ale potřeba sledovat správnost údajů.

3. **Plemenné hodnoty**

Bylo projednáno v rámci kontroly úkolů.

Svaz připravuje aplikaci „Holštýnský analyzátor“, kde bude mít každý možnost jednoduše třídit všechny aktivní býky (používané aktuálně pro inseminaci), postupně by měly být doplněny další atributy jako třídění analýzy stáda, rozbor hodnocení exteriéru apod.

4. Genomika

V současné době je ve výpočtu cca 22000 ks plemenic, z toho více než 18000 narozených po 1.1. 2018, pro dotaci v roce 2021 (tj. od 1.9.2020) zatím fakturováno 5660 ks, hotovo k 27.4. 7400 genotypů od 40 podniků, předpoklad na dotaci za rok 2021 je cca 10000 ks. Pravidelně se porovnávají výsledky genomické analýzy s následným fenotypem, výsledky se jeví zatím velmi dobře, bude opět prezentováno v ČN. Vondrášek apeluje na pečlivost při odběru vzorků, když si nejsem jistý, raději odebrat znovu, vždy po 2 měsících dostávají chovatelé informaci o nesouhlasných původech (cca 3 % vzorků) s návrhem oprav, je potřeba opravy provést v ÚE, vždy je ale potřeba zkontrolovat s interní databází. Kulanda se ptá, zda bude možné podívat se na výsledky jalovic v USA i jinde než v iGenetice. Motyčka a Vondrášek vysvětlují – data z CDCB jdou do centrální databáze v USA a odtud si je kupují soukromé firmy, které je pak prezentují na svých webech, je to s určitým zpožděním, ale budou tam dostupné všechny jalovice, plánuje se i zveřejnění u nás, připravuje se systém. Do USA byly poslány i první vzorky býčků na genomiku, ti budou ale zveřejněny pouze zadavateli, publikace v USA je podmíněna vysokým poplatkem.

5. Webové aplikace ČMSCH a Svazu

Vondrášek požádal členy Rady o informaci k využívání jednotlivých webových aplikací, k návrhům úprav apod. Kulandovi schází propojení iGenetiky s Plemdatem, připomíná, že jím navržené úpravy pro zjednodušení využití iGenetiky chovateli nebyly ani po letech realizovány. Ostatní využívají především úložiště eSkotu a databázi plemenic, uvažují o využití Matingu pokud bude odpovídat jejich požadavkům. Vondrášek doufá, že bude brzy nový mating pro chovatele přístupný, momentálně se finalizují některé úpravy a doplňují data v databázích.

6. Hodnocení zevnějšku

Vondrášek seznámil členy Rady s výsledky hodnocení exteriéru za rok 2020. Nahodnoceno bylo 48750 krav, na jednoho bonitéra je to více než 12000 ks, což je na horní hranici zvladatelnosti. Profesionální bonitéři aktuálně provádějí plošný popis exteriéru ve 302 podnicích (cca 350 stádech), 4 podniky začaly hodnotit nově, 6 podniků hodnocení ukončilo většinou z důvodu ukončení chovu holštýnských krav. V roce 2020 dosáhlo 10 krav na hodnocení EX.

Proběhla schůzka s ČMSCH, kde byla řešena problematika bonitérů, která se týkala vytíženosti a také úpravy ceny za lineární popis. Byl vypsán konkurz na nového bonitéra pro oblast SV Čech a Moravy, představenstvu bude předložen návrh na navýšení ceny o 20,- Kč na celkem 50,- Kč za jednu hodnocenou krávu.

7. Pravidla pro přidělování jmen a prefixů

Vondrášek seznámil členy Rady s úpravou a doplněním stávajících pravidel pro přidělování jmen a prefixů plemenicím, všichni členové obdrželi k tomuto tématu mailem materiál. Jména přiděluje majitel, mohou obsahovat maximálně 30 znaků, jinak je automaticky oříznuto, jména mohou být přidělena i již nežijícím kravám (významné dojnice – 100000, matky býků apod.), jako příznak uvádět ET, Red faktor, bezrohost. Prefix musí být jedinečný a schválený Svazem, určuje ho majitel podle chovu narození, lze přidělit prefix buď pro majitele, podnik nebo stáj, ale nelze pro jalovice narozené v jedné stáji používat rozdílné prefixy. Pro přidělení jména je potřeba vyplnit jednoduchý excelový formulář, který je k dispozici na webových stránkách Svazu a zaslat mailem.

8. Výstavy a akce – informace

Bychl podal informaci o přesunu Národní výstavy hospodářských zvířat v Brně na termín 5.-8. září 2021. Bude proveden průzkum mezi chovateli, kdo by měl o účast zájem, nejpozději do 15.6. bude předáno stanovisko našeho Svazu pořadatelům. Národní šampionát H skotu je plánován na pondělí, případně středu, Kulanda a Braun by raději viděli víkendový či páteční termín, argumentují tím, že nikde ve světě se šampionáty nepořádají v pondělí. Nevýhodou středy je nemožnost uspořádání chovatelského večera po ukončení přehlídky.

9. Různé

Členové Rady odsouhlasili dokument „Realizace plnění šlechtitelského programu za rok 2020“ a doporučují ho výboru Svazu ke schválení.

Členové Rady vzali na vědomí informaci o připravované aplikaci „Holštýnský analyzátor“ pod správou Svazu

Vondrášek upozorňuje na doplňování plemene u RED holštýnských krav, které jsou vedeny jako H, info bude v ČN, Kulanda a Šaloun upozorňují, že jsou uváděné počty RED holštýnek z tohoto důvodu podstatně nižší proti skutečnému počtu ve stádech a zkruseny jsou i jejich výsledky v KU

Braun upozornil na chybu v aplikaci KU, kdy se při denním nádoji nad 80 lt objevuje chyba a nejde odeslat, řeší Plemdat, bude opraveno v průběhu tohoto týdne.